



Orkesta hembygdsförening

TORP I ORKESTA SOCKEN:

Granby grindstuga

Sidnr

030

Version 2004-02

(Ann och Bertil Engstrand m fl)

Grindstugan, eller snarare resterna av den, i form av gräsövervuxet gammalt tegel ihop med äppelträd, terrasser med taklök och sedum och stort syrénbuskage på gränsen mellan Söderby och Granby, intill Sofieberg längst ned i Söderby hage. Där kröker stora landsvägen och fortsätter mot Söderbydal och Haga-vägen. (Den gamla vägen är fortfarande synlig).

I stället möter här Granbyvägen med en stor grind som öppnas och stängs för körande mot **Granby** och **Granby kvarn**. Särskilt viktigt förr, då Granby bestod av fyra gårdar och var en by längs en bygata. Speciellt sommartid, då djuren alltid gick ute och betade och kofållan längre bort ofta stod öppen. Själva grindöppnandet kunde medföra grindpeng. Vägföring med torptecken framgår av Länskartan.

Kanske bodde där i Grindstugan - men före min tid - **Brita Kvist**, som barn och kanske som jungfru eller mjölkerska vid Granby. Ursprungligen kommer Brita från Dalarna och talar dalmål, är pratsam och röker snugga. Hon är gift Kvist, kanske med **soldat i Finnberga**, men blir så småningom ensamstående. Sonen Holger med familj sköter ladugården på Granby. Som gammal och inte helt frisk tillbringar Brita de sista åren på lilla ålderdomshemmet, fattigstugan vid Haga.

Brita Kvists **sondotter Agneta**, har berättat följande om sin farmor (för Gerd Magnusson, som hon under årens lopp haft viss kontakt med.):

"Brita vandrade tillsammans med sin syster från Ore i dalarna med avsikt att emigrera till Amerika. Medan de gick stickade de strumpor som de sedan sålde. Systemen för till Amerika, men Brita fick halsfluss och kom aldrig iväg... Hon gifte sig så småningom med Kvist och fick fyra barn: Lisa, Helge, Holger och Linnéa. Brita blev änka när Holger var 8 år. Agneta tror att familjen bodde i något torp som tillhörde Granby. "

Gerd har också minnen från när Brita Kvist på äldre dagar bodde på nedre botten i den s k fattigstugan som låg i hagen till höger, innan Haga vägsäl. När jag var med mina skolkamrater, tre flickor Åhlén, som bodde en trappa upp med sin mamma som var änka, tittade Brita ofta ut genom dörren och pratade med oss. Jag minns henne som en glad och pratsam person.

Brita Kvist gick i kyrkan varje söndag och hade sin plats ganska långt fram. Kyrkoherde Uddin gav henne en huvudduk som han tyckte passade henne bättre än hatten hon bar. Brita Kvist bar sedan alltid denna huvudduk vid sina kyrkbesök.



BRITA KVIST

1875 - 1961